

Streda 13. júna 2012

Opatrenia v nadväznosti na voľby v Konžskej demokratickej republike

P7_TA(2012)0252

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júna 2012 o monitorovaní volieb v Konžskej demokratickej republike (2012/2673(RSP))

(2013/C 332 E/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Deklaráciu zásad medzinárodných volebných pozorovateľských misií, ktorá sa prijala v OSN v októbri 2005,
- so zreteľom na Chartu OSN o ľudských právach,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov, ktorú Konžská demokratická republika (KDR) ratifikovala v roku 1982,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o volebnej pozorovateľskej činnosti a pomoci EÚ,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Konžskej demokratickej republike,
- so zreteľom na dohodu o partnerstve z Cotonou podpísanú v júni 2000,
- so zreteľom na uznesenie Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ z 22. novembra 2007 o situácii v Konžskej demokratickej republike, najmä vo východnej časti krajiny, a jej vplyve na región,
- so zreteľom na jednotnú akciu Rady 2009/769/SZBP z 19. októbra 2009, ktorou sa mení a dopĺňa jednotná akcia Rady 2007/405/SZBP o policajnej misii Európskej únie v rámci reformy sektora bezpečnosti a jeho vzťahu k zločkám justície v Konžskej demokratickej republike (EUPOL RD Kongo),
- so zreteľom na misiu pre reformu sektora bezpečnosti EUSEC RD Kongo zriadenú v júni 2005 (jednotná akcia Rady 2005/355/SZBP z 2. mája 2005 o poradnej a pomocnej misii Európskej únie v oblasti reformy sektora bezpečnosti v Konžskej demokratickej republike (KDR)),
- so zreteľom na mandát volebnej pozorovateľskej misie (EÚ EOM), ktorú Európska únia vyslala v súvislosti s prezidentskými a parlamentnými voľbami konanými 28. novembra 2011, aby poskytla podrobné, nestranné a nezávislé posúdenie volebného procesu, a to v rámci celoštátneho a regionálneho právneho rámca, ale aj v súlade s medzinárodnými normami a medzinárodnými zmluvami, ktoré podpísala Konžská demokratická republika,
- so zreteľom na mandát delegácie Európskeho parlamentu, ktorá sa pripojila k EÚ EOM a potvrdila jej závery,
- so zreteľom na vyhlásenie barónky Ashtonovej, vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčky Európskej komisie, z 9. decembra 2011 o volebnom procese v Konžskej demokratickej republike,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie vysokej predstaviteľky EÚ Ashtonovej a člena Komisie Piebalgsa z 2. decembra 2011 o voľbách a na vyhlásenie zo 7. júna 2012,
- so zreteľom na vyhlásenie barónky Ashtonovej, vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčky Európskej komisie, z 20. decembra 2011 o volebnom procese v Konžskej demokratickej republike,

Streda 13. júna 2012

- so zreteľom na záverečnú správu volebnej pozorovateľskej misie Európskej únie v Konžskej demokratickej republike a na jej odporúčania,
 - so zreteľom na odporúčania Nezávislej národnej volebnej komisie (INEC) vydané v apríli 2012,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na článok 122 rokovacieho poriadku,
- A. keďže volebná pozorovateľská misia Európskej únie v Konžskej demokratickej republike dospela vo svojej záverečnej správe k záverom, že volebný proces bol poškodený nedostatočnou transparentnosťou a dôveryhodnosťou v dôsledku mnohých nezrovnalostí a prípadov podvodu, ktoré boli odhalené;
 - B. keďže EÚ EOM v KDR vypracovala 22 odporúčaní pre konžské orgány zameraných na zásadné opatrenia, ktorých cieľom je zlepšiť transparentnosť a dôveryhodnosť volieb a ktoré sú technicky uskutočniteľné ešte pred blížiacimi sa voľbami do oblastných a miestnych zastupiteľstiev;
 - C. keďže podpredsedníčka/vysoká predstaviteľka Catherine Ashtonová, hovoriac v mene EÚ, opakovane vyjadrila znepokojenie nad závažnými nedostatkami a chýbajúcou transparentnosťou pri zostavení a zverejnení výsledkov volieb, o čom informovala okrem iných aj volebná pozorovateľská misia EÚ;
 - D. keďže napriek nedostatkom, ktoré odhalili samotné konžské orgány a INEC, Najvyšší súdny dvor KDR potvrdil konečné výsledky oboch volieb a 16. decembra 2011 oznámil, že úradujúci prezident Joseph Kabila bol opätovne zvolený do úradu;
 - E. keďže stanovený termín uskutočnenia volieb do oblastných a miestnych zastupiteľstiev, t. j. 25. marec 2012, nebol dodržaný a keďže 6. júna 2012 predseda INEC oznámil revidovaný harmonogram volieb do oblastných, mestských, obecných a miestnych zastupiteľstiev, čím sa volebný proces predlžuje do roku 2014;
 - F. keďže Najvyššia rada pre audiovizuálne služby a komunikácie (CSAC) nebola schopná zabezpečiť, aby bola dodržaná zásada rovnakého mediálneho pokrytia pre všetkých kandidátov;
 - G. keďže beztretnosť v prípade vážneho porušovania ľudských práv vytvára atmosféru neistoty a keďže situácia, čo sa týka procesu demokratizácie v KDR, naďalej vyvoláva obavy vzhľadom na to, že pred nadchádzajúcimi prezidentskými voľbami sa zintenzívnilo politicky motivované porušovanie ľudských práv;
 - H. keďže represia aktivistov v oblasti ľudských práv a novinárov v Kongu sa zvýšila a títo sú vystavení svojvoľnému zatýkaniu a zastrášaniam;
 - I. keďže zabitie Floriberta Chebeu Bahizireho, čelného konžského aktivistu v oblasti ľudských práv, a spôsob, akým sa pristúpilo k tejto záležitosti, nielenže predstavujú závažné trestné činy ako také, ale rovnako najhorší možný signál pre všetkých konžských obhajcov ľudských práv;
 - J. keďže v období pred voľbami sa objavilo veľa problémov vrátane prechodu na systém jednokolového hlasovania v prípade prezidentských volieb, neplatného zoznamu voličov, chýbajúcej legitimacy na strane INEC, neprímeraného a nedostatočne uplatňovaného právneho rámca a menovania sudcov najvyššieho súdu;
 - K. keďže EÚ v rámci balíka finančných prostriedkov A 10. Európskeho rozvojového fondu podporuje projekty v oblasti dobrej správy vecí verejných, ako je usporiadanie demokratických a transparentných volieb;
 - L. poznamenáva, že EÚ poskytla na tieto voľby finančný príspevok vo výške 47,5 milióna EUR, pričom na bezpečnosť sa vyčlenili ďalšie 2 milióny EUR; oceňuje osobnú účasť 147 pozorovateľov na operáciách sledovania volieb ako súčasť EÚ EOM DRC 2011;

Streda 13. júna 2012

- M. keďže Bezpečnostná rada OSN vo svojej rezolúcii č. 1991 prijatej 28. júna 2011 rozšírila mandát stabilizačnej misie OSN v KDR (Monusco) do 30. júna 2012;
- N. keďže nárast nezamestnanosti, sociálny pokles a ochudobňovanie obyvateľstva sú tiež rozhodujúcimi faktormi pri oslabovaní politickej stability v Konžskej demokratickej republike;
- O. keďže v krajine žije 1,7 milióna vnútorne presídlených osôb a 426 000 konžských utečencov zo susedných krajín;
1. domnieva sa, že budovanie demokratickej spoločnosti si vyžaduje predovšetkým silnú politickú vôľu a ambicióznú víziu na strane politických vodcov, vlád aj opozičných skupín a že ich cieľom má byť vytváranie politických inštitúcií zaručujúcich ľudské, občianske a politické, sociálne, hospodárske a ekologické práva obyvateľov;
 2. nazdáva sa, že poprední politickí predstavitelia, organizácie občianskej spoločnosti, náboženské orgány a združenia žien v KDR by mali dosiahnuť celonárodný konsenzus o primeraných a vhodných inštitúciách a vytvoriť a odsúhlasiť postupy, ktorými bude možné uplatňovať demokratickú prax;
 3. domnieva sa, že pri formovaní a regulovaní demokratického procesu s cieľom posilniť zásady právneho štátu, budovať demokratické inštitúcie vrátane funkčného parlamentu na základe politického pluralizmu a posilnenia úlohy občianskej spoločnosti sú nevyhnutné nezávislé systémy súdnictva a médií;
 4. zastáva názor, že voľby sú síce potrebné, ale samé osebe nestačia na vytvorenie podmienok potrebných pre proces demokratizácie, ktorý zahŕňa viac než len organizáciu volieb; domnieva sa, že pre úspešný proces demokratizácie má zásadný význam zaviazanie sa k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju krajiny a presadzovaniu základných práv obyvateľov vrátane práva na zamestnanie, zdravotnú starostlivosť a vzdelanie;
 5. víta skutočnosť, že účasť na konžského ľudu na prezidentských a legislatívnych voľbách v novembri 2011 bola veľmi vysoká, čím prejavil, ako veľmi mu záleží na budovaní skutočnej demokracie v KDR;
 6. vyzýva vládu, aby začala politický dialóg so všetkými stranami vrátane opozičných síl a občianskej spoločnosti, a tým pripravila podmienky pre skutočnú demokraciu a politickú reformu v krajine;
 7. zdôrazňuje význam vytvorenia ústavného súdu, ktorý zaistí väčšiu transparentnosť volebného procesu, najmä pokiaľ ide o riešenie volebných sporov;
 8. pripomína svoje zistenie, že INEC bola neúspešná, a odporúča základné reformy vo viacerých oblastiach po tom, čo jej zloženie bolo zrevidované, aby sa zaručila skutočná parita a komisia lepšie zastupovala konžskú občiansku spoločnosť;
 9. víta ochotu INEC znovu nastoliť dôveru medzi rôznymi aktérmi a realizovať odporúčania volebnej pozorovateľskej misie EÚ, v tejto súvislosti vyzýva INEC, aby navrhla konkrétne a vhodné kroky;
 10. zdôrazňuje kľúčovú úlohu konžskej občianskej spoločnosti vo volebnom procese, pokiaľ ide o podporovanie občianskeho vzdelávania a pozorovanie na národnej úrovni; vyzýva preto Európsku úniu a medzinárodné spoločenstvo, aby podporili KDR v jej snahách o posilnenie demokracie a mieru, aby pomohli konžským MVO pri zvyšovaní povedomia voličov a monitorovaní volieb na domácej pôde a aby podporili konžský ľud v jeho úsilí o dosiahnutie demokracie a sociálnej spravodlivosti;
 11. naliehavo žiada, aby sa Najvyššej rade pre audiovizuálne služby a komunikácie (CSAC) umožnila účinná a efektívna činnosť s cieľom zabezpečiť, aby bola dodržaná zásada rovnakého mediálneho pokrytia pre všetkých kandidátov vo voľbách;
 12. rázne odsudzuje poľutovaniahodné násilie a porušovanie ľudských práv počas volieb 28. novembra 2011 a vyzýva konžské orgány, aby sa čo najviac snažili o uskutočnenie vyšetrovaní potrebných na nájdenie páchatel'ov; víta a podporuje prácu bezpečnostných síl a orgánov presadzovania práva, ktoré sa snažia účinne riešiť prípady porušovania ľudských práv;

Streda 13. júna 2012

13. zdôrazňuje, že v trestných vyšetrovaniach prípadov porušenia ľudských práv, najmä masového znásilňovania, nebol dosiahnutý žiadny významný pokrok; poznamenáva, že súdnictvo je naďalej vo veľkej miere neschopné vykonávať spravodlivosť a poskytnúť obetiam odškodnenie;
14. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vrahovia Floriberta Chebeu, aktivistu v oblasti ľudských práv, sú napriek rozhodnutiu súdu ešte stále na slobode; naliehavo vyzýva konžské súdnictvo, aby preskúmalo odvolanie, ktoré vo veci jeho rozhodnutia podala vdova Chebeu, a aby stanovilo dátum odvolacieho konania;
15. vyzýva konžské orgány, aby v mene slobody prejavu – priamo ani nepriamo – nebránili distribúciu filmu režiséra Thierryho Michela o tomto prípade v KDR;
16. vyzýva konžskú vládu, aby sa jednoznačne zaviazala k uplatňovaniu takej politickej praxe, ktorá skutočne rešpektuje všetky ľudské práva vrátane slobody prejavu a slobody presvedčenia, slobody demonštrovať, slobody náboženstva, ako aj k ukončeniu diskriminácie na základe pohlavia alebo sexuálnej orientácie; zdôrazňuje význam posilnenia zásad právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a boja proti korupcii a kontroly nad bezpečnostnými silami;
17. vyzýva súčasnú vládu Konžskej demokratickej republiky, aby zintenzívnila domáce úsilie o presadzovanie zásad právneho štátu a zaručenie bezpečnosti konžského ľudu v celej krajine; vyzýva predsedu vlády ako člena vlády zodpovedného za verejné financie, aby zabezpečil, že najvyššie normy finančného riadenia a riadne rozpočtové postupy sa stanú štandardom pri rozhodovaniach o tvorbe politiky zo strany vlády KDR;
18. poznamenáva, že pretrvávajú diskriminácia žien, ktorá im bráni v plnej účasti na politickom živote, napriek tomu, že zásada rovnosti medzi mužmi a ženami a zásada rodovej parity v rôznych rozhodovacích orgánoch sú zakotvené v ústave; navrhuje, aby sa prijali všetky potrebné opatrenia s cieľom zaručiť začlenenie žien do politického života a aby sa zmenil a doplnil volebný zákon tak, aby sa zaručila zásada rodovej parity;
19. víta oznámenie predsedníctva INEC, uverejnené formou tlačovej správy 6. júna 2012, o rozhodnutí č. 019/CEN/BUR/12, ktorým sa stanovuje zrevidovaný harmonogram oblastných, mestských, obecných a miestnych volieb rozširujúci volebný proces do roku 2014;
20. vyzýva INEC, aby predložila plán organizácie a rozpočtový plán, v ktorom je jasne uvedené, ako budú budúce voľby zorganizované; žiada, aby sa tieto plány predložili všetkým politickým stranám a občianskej spoločnosti na schválenie;
21. vyzýva všetkých členov prezidentskej väčšiny, opozície a verejnej správy, ako aj občiansku spoločnosť a konžský ľud ako taký, aby zabezpečili, že budúce voľby vrátane prepracovaného harmonogramu volieb na roky 2012 – 2014 budú transparentné, dôveryhodné a spoľahlivé a že sa budú dodržiavať ľudské práva a základné slobody;
22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby finančný príspevok Únie na volebný proces v KDR podmienili účinným vykonávaním odporúčaní volebnej pozorovateľskej misie EÚ;
23. zdôrazňuje, že bezpečnostná a humanitárna situácia v krajine naďalej ohrozuje stabilitu v regióne a že mier, bezpečnosť, demokracia a dobrá správa vecí verejných sú nevyhnutným predpokladom dlhodobého rozvoja KDR;
24. požaduje, aby sa konžský parlament podieľal na činnosti spočívajúcej v monitorovaní ťažobného sektora a aby sa pozornosť venovala uskutočneniu nezávislého vyšetrovania s cieľom zabezpečiť, aby tento sektor realizoval svoju činnosť transparentným spôsobom;
25. podporuje vytvorenie funkcie osobitného spravodajcu pre KDR pri Rade pre ľudské práva a obnovenie mandátu misie Monusco s cieľom chrániť civilné obyvateľstvo;

Streda 13. júna 2012

26. vyzýva konžské orgány, aby pri najbližšej príležitosti ratifikovali Africkú chartu demokracie, volieb a dobrej správy vecí verejných;
27. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Africkej únii, vládam krajín regiónu Veľkých jazier, Rade OSN pre ľudské práva a orgánom Konžskej demokratickej republiky.
-